קדושת לוי — בחוקתי

אם בחקותי תלכו ואת מצותי תשמורו ועשיתם אותם (ויקרא כו, ג). ולכאורה נראה בכאן יתר לשון, ומהראוי היה לכתוב אם תשמורו את מצותי ונתתי כו'. אבל הנראה בזה, דאיתא בגמרא (קידושין מ.) מחשבה טובה הקדוש ברוך הוא מצרף למעשה, דהיינו במה שהאדם חושב ומקבל עליו במחשבה לעשות איזה מצוה אזי הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה, דהיינו כאלו עשאה מיד. וכל שכן כשאדם עושה איזה מצוה באמת בלי שום פניה אזי יכול להיות שיבוא אל מדריגה הגדולה לעשות עוד מצוה ואם עשה עוד מצוה אחת אזי יבוא למדריגה יותר גדולה. ולפי זה נקרא הצדיק בבחינת מהלך לפי שהולך ממדריגה למדריגה. וזהו מצוה גוררת מצוה. ועל פי זה נוכל לבאר מאמר חכמינו ז"ל (נדה עג.) תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח וכו'. פירוש, זה קאי על הצדיק. ועל זה אמר כל השונה הלכות, דהיינו שישנה בכל יום. הליכותיו, שהולך בכל יום ויום למדריגה יותר גדולה. אז מובטח לו שהוא בן עולם הבא. וזהו אם בחקותי תלכו, דהיינו אם תדבקו בחקותי אזי תהיה בבחינת מהלך. ואת מצותי תשמורו, לשון שמר את הדבר (בראשית לז, יא) דהיינו עוד אני אומר באם שתשמורו את מצותי. כלומר, באם שתחשבו לעשות מצותי אף על פי שאין אתם עושים עדיין אזי ועשיתם אותם. פירוש, שתחשב בעיני כאלו עשיתם אותם לפי שמחשבה טובה הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה. וזהו ועשיתם אותם:

ונתתי גשמיכם בעתם (ויקרא כו, ד). מחמת שדברנו מקודם מענין שכר מצוה. כי גם בזה קשה הלא שכר מצוה בהאי עלמא ליכא. ונראה לתרץ, מהא דאיתא בפרקי אבות (ד, ב) שכר מצוה מצוה, פירוש כי שכר מצוה בהאי עלמא ליכא. אלא שכר מצוה היא שגוררת עוד מצוה אחרת. וזהו ונתתי גשמיכם בעתם, ומחמת הגשם תהיה ברכה בעולם ותוכלו ליתן כל אחד צדקה, והיינו שכר מצוה מצוה, שמצוה גוררת מצוה:

ופקדתי עליכם בהלה וכו' (ויקרא כו, טז). ופקדתי, לשון חסרון כמו ויפקד מקום דוד (שמואל א' כ, כה) היינו אחסר מעליכם הבהלה ושאר מכות כי לא יהיה אצליכם. וזרעתם לריק, כי עתידה ארץ ישראל שתוציא גלוסקאות וכלי מילת ותהיה הזריעה לריק, כי לא יהיה צורך לזריעה רק אויביכם יזרעו:

סליק ספר ויקרא